

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 3. De Clausura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

IX. Quia privilegium Canonis. Si quis suadente 17 g. 4. ad Sanctimonialia extenditur, ut patet ex Ti. 1. §. 4. si monialis monialem, vel conversam percusserit, excommunicationem latæ sententiæ incurrit: à quâ tamen absolvi potest ab Episcopo, in cuius Diœcesi Monasterium situm est. c. de Monialibus de sent. excomm. Silv. V. absolutio num. 4. Cockier de Jurisf. ordin. part. 2. quest. 45. Lancell. l. 4. Instit. tit. 13. Barb. de potest. Episc. part. 3. Allegat. 105. num. 52. & in c. cit. si quis suadente. Reginald. in Append. libri primi Sect. 2. num. 246. ubi omnibus mulieribus propter Clerici percussorem excommunicatis indultum esse demonstrat, ut adire Sedem Apostolicam pro absolutione non teneantur. c. Mulieres. c. ea nascitur. &c. quamvis de sent. excomm. n. c. Nam sine periculo mulier non facillè itineratur.

§. III.

De Clausurâ Monialium.

I. Clausura est spatium Monasterii janua clausum, intra quod se continere debent, & à quo sine violatione præcepti, vel etiam Voti Moniales egredi non possunt. Termini autem seu limites clausuræ complectuntur omnia Monasterii loca, quæ janua clausa continentur & quo sæculares non admittuntur. Atque hæc clausura per se loquendo perpetua est, nec egredi licet sub poena excommunicationis cuiquam Moniali professæ etiam ad breve tempus nisi impetrata ab Ordinario ob legitimam causam licentia. c. Periculoso de statu Regular. in 6. Conc. Trid. Sess. 25. c. 5. Zerola part. 1. V.

Monialis num. 1. 6. Navar. c. 27. num. 150. Et licentia ut legitima censeatur, tres conditiones exigit 1. aut in eum finem specialiter dirigatur. 2. ut scripto detur. 3. ut causa gravis, & evidens sit.

II. Causæ graves & legitimæ in Motu proprio Pii V. qui incipit Decori, tres numerantur 1. est magnum incendium. 2. Infirmas lepræ. 3. Epidimia, id est, morbus contagiosus, qui inficere alios potest. Sunt nihilominus aliæ causæ, propter quas facultas exeundi claustrum Monialibus concedi potest. Nam 1. belli tempore possunt sese in tutum recipere. 2. ad fundandum novum Monasterium, vel reformandum antiquum emitti possunt. 3. Abbatissa vel Priorissa, quæ juramentum fidelitatis præstare tenetur domino feudi, si non liceat per Procuratorem ad præstandum egredi permittitur ea lege, ut cum honesto comitatu vadat, & continuo redeat. Denique sufficit quælibet rationabilis ab Episcopo iudicata. Concil. Trid. loc. cit. Navar. Comment. 4. de Regular. num. 48. Bonac. Tom. 1. pag. 598 & seq. Suar. IV. de Relig. l. 1. c. 9. Piafec. part. 2. c. 3. p. 233.

III. Absque causa egredientes, licentiam dantes, vel auxilium præbentes excommunicationem incurunt, Summo Pontifici reservatam. Pius V. Motu proprio contra jus commune apud Silv. Religio VIII. ci. fin. Imò privationem officiorum ac beneficiorum. Excipe necessitatem inevitabilem, cui nulla lex imperat. Monendus autem post factum superior est. Suar. l. cit. c. 8. num. 10. Roderic. Tom. 1. quest. 49. art. 2. Silv. V. Religio §. 6. num. 16. Filliuc. tract. 5. c. 8. n. 194.

IV. Incorrigibilis aliqua ut videatur, eji non potest ex Monasterio, sed vel

Kk

inibi

inibi puniendi, vel ad aliud cœnobium, seu claustrum transferenda est. Ita *Vrbannum VIII. constituisse testatur Barbosa in c. ne religiosi de Regular.* Nihil vetat tamen Moniales in aliud Monasterium, vel etiam Ordinem transferri, qui strictior sit iuxta ea, quæ diximus *Tit. XV. §. 8. de transitu ex unâ Religione in aliam. Const. Pii V. Bonac. Tom. 1. p. 598 Lugo l. 3. Respons. Mor. D. 18. Sanchez l. 6. Moral. c. 7. Barb. in c. Virgines 21. q. 4.*

V. Laicis, Clericis, & Regularibus etiam Prælati jure communi interdicitur ingressus in cœobia Monialium. Transgressores excommunicationis pœnam incurrunt. Neque ad id Episcopus licentiam dare potest, nisi in casibus necessariis, de quibus prolixè *Suar. IV. de Relig. l. c. 10. Manrique par. 2. q. 41.*

VI. Clericum, si monitus ab Episcopo non desinat Monialium claustra frequentare, pœna suspensionis manet, imò excommunicationis, & depositionis, quæ censetur materia gravis, & sufficiens ad noxam lethalem. *Manrique par. 2. q. 12. Toller. l. 1. c. 41. num. 9. Armilla. V. Monasterium num. 2. Sylv. l. cit. n. ult.*

VII. Religiosis Monialium claustra sine licentiâ aduentibus decreta est pœna privationis officiorum, vocis activæ, & passivæ ipso facto contrahenda. *Rodri. Tom. 1. quest. 45. art. 2.* qui tamen literarum missionem ad Moniales putat generaliter non esse vetitam sub pœna excommunicationis. *Q. cita. art. 3. Bonacina Tom. 1. pag. 644.* qui etiam notat Religiosos hoc tempore alloquentes Monialem absque licentiâ etiam in Monasterio Regularibus subjecto puniri posse ab Episcopo ex Constitutione *Greg. XV. in Bulla*

de privileg. exemptorum. Idem *Cardin. Congregatio* declaravit, & *Vrbannus VIII.* approbavit. *Piascius par. 2. c. 3. Barbosa in Summ. Decis. Apostol. Coll. 513.*

VIII. In cœnobiis Monialium recipi possunt feminae pro obsequio, & famulatu, quando desunt conversæ: nec tantum pro Communitate, sed etiam persona particulari, quæ propter morbum, vel aliam necessitatem indigeret. Ancillæ autem, quæ prohibitu intrent, & exeant, non sunt admittendæ. Ut educationis causa recipiantur puellæ sacra Cardinalium Congregatio permittit cum his conditionibus. 1. ut Monasterium consueverit puellas admittere. 2. ut non excedant numerum præfixum. 3. ut ad sit licentia Superiorum, & Abbatissæ consensus. 4. ut sint decenter indutæ. 5. ut ancillæ secum non habeant. 6. ut septem annos impleverint, sintque minores 25. annis. 7. ut seorsim habitent, & dormiant. 8. ut Monasterio non egrediantur, & semel egressæ nequeant amplius admitti, nisi exierint propter morbum cum licentiâ Superioris. Possunt admitti etiam conjugatæ, quæ ob nimiam viri sævitiam non commodè simul vivunt, donec inter se concilientur. Viduis autem, nisi habitum suscipere velint, aditus præcluditur. *Zerola part. 1. V. Moniales. num. 10 Bonac. Tomo 1. pag. 651. num. 15. & seqq. Anton par. 3. tit. 16. c. 7. §. 2.*

IX. Qui cum licentiâ Monasterium ingressi sunt, laboris alicujus, vel officii causa, eo expedito actum excedere debent: alias graviter peccaturi contra Juris decreta, nisi fortè materiæ exiguitas excuset. Censuram verò non dicimus ex tali mora incurrere. *Id. eo. p. 652.* Adde
r. quam

I. quamvis nec Censuræ ullius, nec peccati periculum foret, à non necessaria mora cuilibet abstinendum, tum ut Virginum sacrarum pudori, tum ut suæ potissimum famæ consulat. Eris innocens tu quidem fortetan.

At nos in vitiam credula turba sumus.

§. IV.

De Abbatissâ.

II. Eligenda in Abbatissam 1. legitimè nata sit. 2. incorrupta nisi Episcopus dispenset. *Zerola part. 2. v. Abbatissa.* 3. non minor annis quadraginta. 4. cuius in cœnobio vitæ probitas octo minimum annorum spatio probata sit. Denique post professionem expressam. *Gloss. in c. Attendentes de statu Monach. c. Iuenculas. 20. quest. 1. Angel. Silv. Tabiena. Armilla. Concil. Trident. sess. 25. c. 7.* Si non reperitur in eodem Monasterio idonea, ex alio ejusdem Ordinis eligi poterit. Si hoc quoque incommodum videatur ex iis, quæ in eodem Monasterio annum tricesimum exceßerint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo vel alio Superiore consentiente eligatur. *Concil. Trident. loco cit. Sanchez. l. 5. Moral. cap. 5. Zerola v. part. 1. Abbatissa. Modum electionis descriptus Tit. VI. §. 2.* Illud peculiare est, quod aliquando per Episcopum cum Vicario suo oretenus accipi Suffragia possunt: duæ tertiarum Suffragiorum requirantur: & si discordes fuerint, ab Episcopo nominari Abbatissa possit. *Piassec. part. 1. c. 3. Barb. in c. Indemnitatibus de elect. in 6.*

II. Electa confirmari debet, & ubi consuetudo obtinuit, etiam benedic intra annum, & si *Glossa* credimus, die etiam profano. Benedicita in Ecclesiis sibi subjectis beneficia conferre potest, & Clericos instituire, quoad titulum, & possessionem. *c. ea noscitur. de his, quæ fiunt à Pralat. c. dilecta de maior. & obed. Barb. ibid cum aliis multis.*

III. Modus gubernandi ab eo qui in cœnobiis virorum servatur, multum distat, utpote domesticus, & politicus magis, quam Spiritualis. Quomobrem instar matris familias, & gubernatricis imperare potest ea, quæ ad ordinem domesticum, & disciplinam, conformiter regulæ præfixæ pertinent. Incapax enim potestatis spiritualis femina censetur. *c. Nova de pœnit. & remiss. v. Antonin. part. 3. tit. 16. c. 7. §. 2.* Neque permittitur Abbatissæ præcipere in virtute Spiritus Sancti: in virtute Sanctæ obedientiæ & esio id possit sub pœnâ voti obedientiæ sibi præstiti, aut virtute obedientiæ sibi debitæ: quemadmodum Rector sæcularis Universitatis mandare solet sub pœnâ præstiti juramenti. Aliqui tamen jurisdictionem Spiritualem saltem ex commissione tribuunt apud *Barbos. in c. cit. Dilecta. Victoria de potest. Eccles. quest. 2. nu. 4. Ledesma part. 2. quest. 4. Vasqu. 1. 2. Dis. 166. c. 4. Sanchez l. 6. Moral. c. 1. num. 20. & seq. ubi pluribus explicat differentiam inter Abbatem & Abbatissam, eorumque potestatem, & modum præcipiendi.*

IV. Igitur exceptâ Regulari correctione nulla Abbatissæ clavium sacrarum potestas conceditur, multò minùs Ordinis: hortari ad virtutem sorores

Kk 2 licet,